

Caracterizarea personajului Costache Giurgiuveanu din romanul Enigma Otiliei

Personaj principal al romanului, Costache Giurgiuveanu este una dintre cele mai interesante figuri de avar din literatura romana.

Portretul fizic se inscrie in viziunea clasica a acestui tip, prin aspectul lui decrepit mic de statura si adus de spate, chelie stralucitoare, fata spana, buze galbene de prea mult fumat acoperind numai doi dinti, ochii clipind rar si moale.

Interiorul casei, prafuit si marcat de trecerea timpului, vorbeste, ca si chipul celui ce-l lecuiese, despre conditia sa anacronica intaia replica data lui Felix ("...Nu-nu sta nimeni aici") e de un absurd relevant pentru psihologia sa de om vesnic speriat, pentru care orice intrus constituie o posibila amenintare.

Faptele, gesturile, limbajul, procesele mentale pun in relief dorinta sa de a-si spori averea Zgarcenia e un aliat de nadejde in atingerea acestui scop. Mijloacele sunt marunte, dar sigure: inchirieri de imobile pentru studenti, debite de tututn, localuri de restaurant Privatiunile de ordin personal sunt si ele, in mentalitatea sa, o sursa de castig hrana imbracaminte, ingrijire medicala Pentru Otilia, imagineaza o casa construita cu materiale ieftine obtinute din demolari - proiect amanat sine die. Banii si-i pastreaza fireste, in casa banca neinspirandu-i incredere.

Registrul in care evolueaza mos Costache e cel comic, de la tinuta vestimentara de o precaritate ridicola la raguseala si, mai ales, balbaiala atat de specifica Cu privire la aceasta din urma ea este o arma de aparare impotriva oricui i-ar cere ceva Teama de a nu fi jefuit suspiciunea continua ingroasa contururile profilului sau de avar.

Ceea ce-l singularizeaza intre ceilalti avari ai prozei noastre e incercarea nobila de a-si depasi conditia, afirmandu-se in planul omenescului. Fata de cei doi "orfani" dovedeste o afectiune sincera E tandru, protector, chiar generos, dar numai la nivelul proiectelor, intrucat automatismele existentei sale il impiedica sa puna in practica orice intentie luminoasa Zbaterea lui intre dorinta si neputinta releva o natura ezitanta de care va profita, in cele din urma Stanica Ratiu.

Caracter labil, aflat sub puterea dominatoare a banului, el nu reuseste, sa-si faca datoria de parinte transferand Otiliei mostenirea, ratand astfel sansa de a-si converti destinul intr-o ipostaza superioara La urma urmei, Costache Giurgiuveanu e victima propriei sale slabiciuni, pe care energicul avocat nu i-o iarta.